

NATURHÄNSYNNEN GÖR SKILLNAD – LÄR DIG HUR!

En ny tjänst på webben ska hjälpa skogsägarna att lära sig mera om naturhänsyn. Skogforsk lanserar Kunskap Direkt Naturhänsyn som en ny del i kunskapssajten www.kunskapdirekt.se.

Text och foto: SVERKER JOHANSSON,
sverker@bitzer.se

Den nya naturvårdsdelen i Kunskap Direkt har utvecklats i samarbete med forskare och praktiker från SLU, Skogforsk, Skogsstyrelsen och skogsägarrörelsen. De drygt 120 sidorna ger både handfasta råd och en förståelse för naturhänsynens nytta.

Korta omloppstider kräver bättre hänsyn

– En produktionsskog tillåts aldrig bli biologiskt gammal. Ska vi rädda lavar, mossor och insekter för framtiden måste vi se till att lämna träd och trädgrupper i varje bestånd, säger professor Jan Weslien, en av forskarna bakom tjänsten.

– Omloppstiderna blir t.ex. allt kortare och då hinner mindre död ved bildas i varje bestånd innan det är dags för slutavverkning, fortsätter han. Med kortare omloppstider kommer också en större del av skogen att slutavverkas varje år och mycket av den döda veden riskerar att köras sönder vid slutavverkningarna.

Jan Weslien och hans kollegor har bland annat visat att högstubbbar gynnar utrotningsshotade skalbaggar, att aspar på hyggen är värdefulla för mossor och lavar, och att många fåglar och insekter trivs i ungskogar med mera löv.

Hänsynen gör skillnad

Idag finns konkreta exempel på att naturhänsynen gör skillnad till det bättre. Mängden död ved, gammal skog och äldre lövrik skog ökar i skogslandskapet, vilket också visas i miljömålsuppföljningen. Å andra sidan ökar naturvärdena inte tillräckligt snabbt i förhållande till miljömålen. De statliga pengarna räcker inte.

FOTO: SVEN TEGELMO, SKOGFORSK

Jan Weslien är inte nöjd – men hoppfull.

En produktionsskog tillåts aldrig bli biologiskt gammal. Ska vi rädda lavar, mossor och insekter för framtiden måste vi se till att lämna träd och trädgrupper i varje bestånd.

Inte nöjd – men hoppfull

Så Jan Weslien är inte nöjd:

– I takt med att gammelskogarna försvinner och ersätts av planteringar ökar kraven på att vi verkligen tar bra avverkningshänsyn. Det är ett kraftfullt sätt att bromsa den biologiska utarmningen. Framtidens bestånd kommer att se helt annorlunda ut än de som avverkades för 20 år sedan. Förhoppningsvis medför hänsynen att fler arter kan leva i produktionsskogen än idag.

Kunskap Direkt Naturhänsyn är uppdelad i kapitel, där de första ger en bakgrund till varför naturhänsyn behövs och vad forskarna känner till om hänsynens effekter. En kunskapsdel går igenom vilka arter och mil-

jöer som är särskilt skyddsvärda.

Målbilder ger vägledning

Den praktiska delen inleds med dialogprojektets* gemensamma målbilder för miljöhänsyn och fortsätter med råd om planering, dokumentation och genomförande.

**) Skogsstyrelsen har tillsammans med andra berörda myndigheter, skogsbruket och ideella organisationer inom ramen för projektet "Dialog för miljöhänsyn" tagit fram gemensamma målbilder för vad vi menar med hänsynskrävande biotoper samt kantzoner mot våtmarker, sjöar och vattendrag.*

Se filmen "Naturhänsyn gör skillnad"!

Naturvårdsforskarna Jan Weslien och Lena Gustafsson (SLU) går igenom tre viktiga hänsynsåtgärder och den nytta de gör: kvarlämnade träd, högstubbar och hänsynsytor. Filmen finns på Kunskap Direkt Naturhänsyn och är producerad av Bitzer Productions AB och Heurgren Film AB för Skogforsk.